

Liite 1

Peruskoulun oppilaaksioton perusteet lukuvuonna 2026–2027

Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjän on osoitettava oppilaalle lähikoulu (POL 6 §). Orimattilan kaupunki muodostaa yhden oppilaaksiottoalueen. Peruskoulun aloittavien oppilaiden oppilaaksiotto tapahtuu lähikouluperiaatteen mukaan. Sivistysvaliokunta päättää lähikoulualueet syksyllä ennen seuraavan lukuvuoden oppilaaksiottoa. Oppilaalle osoitettu lähikoulu ei ole aina maantieteellisesti lähin koulu. Lähikouluille on määritetty oppilasalue. Alueilla voi olla useampia kuin yksi koulu. Jos kouluun ilmoittautuu enemmän 1.-luokkalaista kuin sinne voidaan sijoittaa, oppilasmäärä tasataan jonkun naapurikoulun kanssa ja tällöin toisesta koulusta tulee lapsen lähikoulu. Kaupunki voi osoittaa lähikouluksi toisen oppilasalueen koulun, mikäli se oppilassijoittelun vuoksi on tarkoituksenmukaista.

Lähikoulualueita määritellessään valiokunta arvioi seuraavia asioita:

1. Opetusryhmäkoot kouluissa muodostuvat mahdollisimman tasaisiksi. Tavoite opetusryhmän koolle 1. ja 2. luokilla on 20 oppilasta. Ryhmän maksimikoko on 25 oppilasta.
2. Saman perheen ja perhekunnan lapset sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan samaan kouluun. Tätä periaatetta ei sovelleta, kun oppilaan sisarus tai perhekunnan oppilas on koulun luokilla 6–9 koulun aloitushetkellä tai erityisluokalla.
3. Oppilaan lähikoulu on mahdollisimman turvallisen matkan päässä ja mahdollisimman lähellä. Tässä kohtaa valiokunta arvioi koulujen sijaintia, asutusta ja liikenneyhteyksiä.
4. Koulujen tilat ja henkilökunnan määrä ovat riittävät.
5. Jonkin muun painavan kriteerin mukaan (esimerkiksi palveluverkon suunnitellut muutokset ja/tai niistä tehdyt päätökset).

Lukuvuonna 2026–2027 tavoiteltavat oppilasmäärät peruskoulunsa aloittavissa ryhmissä ovat:

- a) yleisopetuksen luokka, 20 1.-luokkalaista (ryhmä on täynnä toissijaisen oppilaaksioton näkökulmasta, kun siinä on 18 oppilasta).
- b) yhdysluokka, 10 1.-luokkalaista (ryhmä on täynnä toissijaisen oppilaaksioton kannalta, kun siinä on 9 oppilasta).

Perusopetuksen alakoulun luokilla ryhmäkoko pyritään pitämään 20–25 oppilaassa ja yläkoulun luokilla 20 oppilaassa. Yläkoulun luokkia muodostettaessa huomioidaan valtakunnallinen suosituskoko 16 oppilasta tietyissä oppiaineissa (KOT/FYKE/KS). Yhdysluokka tai yleisopetuksen voidaan jakaa, kun sen koko ylittää 25 oppilasta. Tämä edellyttää erillistä päätöstä. Erityisen painavan syyn, kuten palveluverkon muutoksen perusteella luokan ryhmäkoko voi ylittyä tilannekohtaisesti määräaikaaisesti, eikä ryhmän jakamista sovelleta tästä lähtökohdasta.

Huoltaja ilmoittaa oppilaan aina oppilaalle osoitettuun lähikouluun. Peruskouluun oppilaaksiotosta päätöksen tekee koulun rehtori.

Muuhun kuin lähikouluun hakeutuminen

Huoltaja voi hakea myös muuhun kuin oppilaalle osoitettuun lähikouluun. Tällöin on kyse **toissijaisesta koulusta** (POL 28 §). Lähikouluun on kuitenkin ensisijaisesti oikeus päästä niillä oppilailla, joiden lähikouluksi se on määrätty. Koulupaikkaan Orimattilassa ovat ensisijaisesti oikeutettuja kaupungin omat oppilaat.

Jos peruskoulunsa aloittavan huoltaja haluaa hakea toissijaiseen kouluun, hän tekee hakemuksen kyseisen koulun rehtorille. Kuitenkin aina ilmoittaudutaan ensin lapselle määritettyyn lähikouluun. Peruskoulunsa aloittavien oppilaiden toissijaisessa oppilaaksiotossa oppilaaksiotto ei saa aiheuttaa uuden opetusryhmän perustamistarvetta. Päätöstä toissijaisesta koulusta tehtäessä arvioidaan myös opetusryhmän kokoa, haastavuutta ja siihen kohdistettua resurssia. Tätä päätöstä tehtäessä voidaan konsultoida opetuspäällikköä.

Oppilaan ottamisen edellytyksenä toissijaiseen kouluun ovat seuraavat periaatteet tärkeysjärjestyksen mukaisessa listauksessa:

1. koulussa on tilaa ensisijaisen oppilaaksioton jälkeen
2. vaikutus opetusryhmiin (perusopetusryhmä todetaan täydeksi, kun opetusryhmässä on 2 oppilasta ja yhdysluokassa 1 oppilas vähemmän kuin mikä valiokunnan hyväksymä tavoiteryhmäkoko)
3. peruskouluun otetaan ensisijaisesti oman kunnan oppilaita
4. terveydentilaan liittyvät opetusjärjestelyt esimerkiksi erityinen oppilashuollollinen syy
5. oppilaalla on sisaruksia haetussa koulussa (ei koske erityisluokkia)
6. oppilaiden tasapuolinen kohtelu
7. koulumatkan kohtuullisuus
8. tarvittaessa käytetään arvontaa

Opetuksen järjestäjä ei järjestä oppilaalle koulukyyditystä, jos oppilas hakee muuhun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun (POL 32 § 3. mom.). Hakemus toissijaiseen kouluun tulee perustella. Hakemus tehdään erilliselle lomakkeelle, jonka saa koululta. Hakemus palautetaan myös koululle.

Pidennetty/varhennettu oppivelvollisuus

Päätöksen oppilaan ottamisesta pidennetyn/varhennetun oppivelvollisuuden piiriin sekä päätöksen oppilaan opetusjärjestelyistä tekee koordinoiva erityisopettaja. Päätöksen valmistelu ja perustelut tehdään lomakkeella, johon liitetään asiantuntijalausunto.

Esitys pidennettyyn/varhennettuun oppivelvollisuuteen siirrosta ja opetuksen järjestämisestä tehdään aina tapauskohtaisesti moniammatillisena yhteistyönä huoltajien kanssa. Huoltajan

kannattaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ottaa neuvolassa ja varhaiskasvatuksessa puheeksi lapsen mahdollinen tarve pidennettyyn/varhennettuun oppivelvollisuuteen.

Oppilaskohtaisen tuen oppilaiden koulutuspaikka

Oppilas, jolla on oppilaskohtaisen tuen päätös, koulutuspaikka määräytyy normaalien oppilaaksiottoperiaatteiden mukaisesti ja oppilas pyritään sijoittamaan lähikouluperiaatteen mukaan omaan lähikouluunsa. Oppilaan tuen tarpeen vuoksi oppilaan koulutuspaikka voi olla myös jokin muu koulu kuin hänen lähikoulunsa, erityisesti jos kyseessä on luokkamuotoisen erityisopetuksen tarve. Koordinoiva erityisopettaja tekee koulutuspaikkapäätöksen oppilaskohtaisessa tuessa olevalle.

Oppilaaksiotto perusopetuksen valmistavaan opetukseen

Maahanmuuttajaoppilas, jolla ei ole riittävää suomen kielen taitoa perusopetuksessa, aloittaa koulun perusopetukseen valmistavassa opetuksessa. Maahanmuuttajien valmistavan opetuksen osalta maahanmuuttajien oppilaaksioton periaatteissa noudatetaan lähikouluperiaatetta, mikäli valmistavaa opetusta ei järjestetä keskitetysti. Koulun rehtori tekee päätöksen maahanmuuttajaoppilaan ottamisesta valmistavaan opetukseen.

Joustavaan perusopetukseen oppilaaksi ottaminen

Joustavan perusopetuksen ryhmään hakeutuminen on oppilaalta ja hänen huoltajiltaan harkittu päätös. Valinta tehdään oppilaan ja huoltajan yhteisen hakemuksen perusteella. Hakemuksen jättänyt oppilas ja hänen huoltajansa kutsutaan haastatteluun, jossa kartoitetaan oppilaan motivaatiota ja soveltuvuutta JoPo-työskentelyyn. Hakuaika lukuvuoden 2026–2027 joustavaan perusopetukseen on maaliskuussa 2026. Hakuajasta ilmoitetaan huoltajille ja oppilaille Wilman kautta. Orimattilaan muuttava joustavan perusopetuksen oppilas hakee joustavaan perusopetukseen ja hakemus käsitellään samojen kriteerien mukaisesti kuin varsinaisen haun hakemukset. Yläkoulujen oppilaanohjaajat voivat painavista syistä ohjata oppilaan hakemaan joustavaan perusopetukseen varsinaisen hakuajan ulkopuolella.

Valintakriteerit ovat seuraavat tärkeysjärjestyksen mukaisessa listauksessa:

1. halu sitoutua JoPo-opiskeluun
2. motivaatiopulmat tämän hetken koulutyössä
3. oppilaanohjaajan ja luokanvalvojan arvio JoPo-opiskelun hyödystä oppilaalle
4. yleinen koulunkäyntikykyisyys
5. sellaiset sosiaaliset taidot, että pärjää luokkayhteisössä ja työpaikoilla
6. riittävät itsenäisen työskentelyn ja opiskelun valmiudet
7. huoltajien sitoutuminen oppilaan JoPo-opintojen tukemiseen
8. joustavan perusopetuksen ryhmään otetaan korkeintaan kymmenen oppilasta

Joustavan perusopetuksen oppilasvalinnat valmistelee moniammatillinen ryhmä, jonka rehtori nimeää. Päätöksen oppilaaksiotosta tekee rehtori.